

**CO₂-Beleid Gemeente
Amersfoort**

2018 – 2026

Opdrachtgever:

Contactpersoon:

Wim Balvers

Adviseur:

Zowie Segers

Versie:

Mei 2025

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	CO₂- EN ENERGIEBELEID GEMEENTE AMERSFOORT	4
	• ENERGIEBELEID	4
3	CO₂-DOELSTELLINGEN	5
4	PARTICIPATIE.....	7
	• REGIONALE ENERGIE STRATEGIE.....	7
	• GREEN DEAL DUURZAAM GWW 2.0	7
	• BETONAKKOORD	7
	CO ₂ -NEUTRAAL BEDRIJVENTERREIN DE WIEKEN VINKENHOEF	8
5	DISCLAIMER & COLOFON	10
	BESCHERMING INTELLECTUEEL EIGENDOM.....	10
	ONDERTEKENING	10

1 Inleiding

Amersfoort heeft de doelstelling om in 2050 een CO₂ -neutrale en afvalloze stad te zijn. We vinden het als gemeentelijke organisatie belangrijk om het goede voorbeeld te geven en ons eigen huis op orde te brengen. Daarom gebruiken we een instrument om inzicht te krijgen in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot van onze organisatie; de CO₂-prestatieladder.

Met de CO₂-Prestatieladder wordt de gemeente Amersfoort uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO₂-uitstoot te kennen en blijvend te verminderen. Tevens wil de gemeente door middel van deze certificering transparant zijn over haar CO₂-uitstoot.

De gemeente staat op niveau 3 van de CO₂-prestatieladder. Daarmee richt de gemeente zich vooral op de CO₂-uitstoot welke wordt veroorzaakt door haar eigen organisatie. Dit houdt in dat de gemeente inzicht heeft in haar eigen energiestromen, zoals onder andere het gas-, elektra en brandstofverbruik, maar ook zakelijk gereden kilometers door medewerkers.

De CO₂-Prestatieladder kent vier invalshoeken:

A. Inzicht

Het opstellen van een onomstreden CO₂-footprint conform de internationale erkende ISO 14064-1 norm en daarmee inzicht krijgen in de CO₂-uitstoot van de gemeente.

B. CO₂-reductie

De ambitie om de CO₂-uitstoot te verminderen, het hieraan koppelen van een CO₂-reductiedoelstelling en een concreet plan van aanpak.

C. Transparantie

De wijze waarop er in- en extern gecommuniceerd wordt over de CO₂-footprint en reductiedoelstellingen.

D. Deelname aan initiatieven

In de sector en/of keten om kennis op het gebied van CO₂-reductie kansen en mogelijkheden uit te wisselen.

Een erkende certificerende instantie beoordeelt jaarlijks of de gemeente Amersfoort voldoet aan de eisen van niveau 3 op de CO₂-Prestatieladder.

2 CO₂- en energiebeleid Gemeente Amersfoort

In 2050 wil Amersfoort een CO₂-neutrale en circulaire stad zijn. CO₂-neutraal betekent dat we alle energie die we gebruiken, duurzaam opwekken (wind, zon en andere schone energiebronnen). In een CO₂-neutrale stad koken, verwarmen en rijden we elektrisch.

In 2017 is samen met de stad een plan gemaakt over wat er nodig is om de stad CO₂-neutraal te krijgen. Hiervoor zijn negen bijeenkomsten geweest waar zo'n 250 bewoners en ondernemers aan hebben deelgenomen. Ook grote organisaties als de woningcorporaties en Stedin (netbeheerder) waren erbij. De raad heeft op 27 maart 2018 het uitvoeringsprogramma 2018 vastgesteld.

We hebben in beeld gebracht hoe het energiegebruik er nu uit ziet in Amersfoort en hoe die eruit moet zien in 2030. Hieruit blijkt dat dit een complexe opgave is met veel gevolgen voor iedereen in de stad.

Vanaf 2018 is – samen met allerlei partijen uit de stad – o.a. gewerkt aan:

- Een warmtevisie om huizen en gebouwen duurzaam te verwarmen
- Het uitvoeren van verkenning naar een aardgasvrije wijk
- Een dakenbank (waarbij vraag en aanbod naar zonnepanelen bij elkaar komen)
- De uitrol van elektrische deelauto's
- Het stimuleren van CO₂-neutrale bedrijventerreinen.

Als gemeente Amersfoort staat we voor een enorme opgave in de energietransitie. We moeten energie besparen en minder CO₂ uitstoten. En we moeten meer schone energie opwekken. In veel Amersfoortse wijken zijn bewonersgroepen al actief om hun wijk en buurten hiermee te helpen. Daar komen mooie initiatieven uit voort. Bewoners die dankzij voorlichtingsbijeenkomsten enthousiast aan de slag gaan met energiebesparing, straten waarvan de burens de handen ineenslaan om hun woningen collectief te isoleren of de oprichting van een energiecoöperatie om gezamenlijke duurzame energie op te wekken.

Als gemeente stimuleren we de goede initiatieven van bewonersgroepen. Zij brengen de bewoners in beweging en leveren daarmee een waardevolle bijdrage aan de energietransitie. Voor de bewonersgroepen is er een mogelijkheid om een beperkte financiële bijdrage te ontvangen voor hun onkosten. Dit kan bijvoorbeeld gaan om kosten voor huur van een zaal voor een bewonersbijeenkomst, een website of voorlichtingsmateriaal.

De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door invulling te geven aan haar eigen energiebeleid. Voor de eigen organisatie wordt de lat hoog gelegd. Middels het CO₂-Prestatieladder certificaat worden de prestaties van de gemeente zelf ook jaarlijks onder de loep gelegd.

• Energiebeleid

De grootste CO₂-reductie is te bereiken door minder energie te verbruiken. De energievraag moet dus zoveel mogelijk worden beperkt. Het theoretische potentieel voor energiebesparing in de eigen organisatie van de gemeente Amersfoort is onderzocht op basis van rendabele maatregelen. Dit potentieel vastgelegd in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen en gepubliceerd op de website van SKAO. Onze gestelde maatregelen zorgen gezamenlijk voor een doelstelling om onze gemeentelijke CO₂-uitstoot terug te dringen.

3 CO₂-doelstellingen

Om CO₂-doelstellingen te formuleren deze CO₂-emissies ingedeeld in directe uitstoot en indirecte uitstoot de zogenaamde Scope 1 en scope 2 emissies.

Scope 1: Dit omvat **directe uitstoot**. Het zijn emissies van bronnen die een organisatie bezit of beheert. [Denk hierbij aan uitstoot door eigen gebouwen, vervoer en productie-gerelateerde activiteiten¹.](#)

Scope 2: Hier gaat het om **indirecte uitstoot**. [Dit ontstaat door de opwekking van ingekochte en verbruikte elektriciteit of verwarming/koeling.](#)

De Gemeente Amersfoort heeft zichzelf de volgende doelstelling geformuleerd:

Scope 1 en 2 doelstelling gemeente Amersfoort
De Gemeente Amersfoort wil in 2026 ten opzichte van 2018 50% minder CO ₂ uitstoten

Bovenstaande doelstelling is absoluut. Nader gespecificeerd voor scope 1 en 2 is de doelstellingen voor 2026 als volgt:

Scope 1 (*gas en brandstoffen*): 32% reductie in 2026 ten opzichte van 2018

Scope 2 (*elektra en zakelijke kilometers*): 18% reductie in 2026 ten opzichte van 2018

Onderstaand worden de maatregelen toegelicht die gemeente Amersfoort de komende jaren wil uitvoeren om tot deze reductie te komen.

Scope 1

Subdoelstelling gasverbruik

Om het gasverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die door de gemeente Amersfoort kunnen worden toegepast. Deze maatregelen zijn gebaseerd op een verlaging van het gasverbruik van ongeveer 40% in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Subdoelstelling mobiliteit

Om de scope 1 doelstelling te kunnen behalen is aan de hand van de mogelijke reductiemaatregelen bekeken hoeveel brandstof kan worden bespaard met de bedrijfsauto's. Dit is ingeschat op ongeveer 5% reductie in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Scope 2

Subdoelstelling elektraverbruik

Om het elektraverbruik en de bijbehorende CO₂-uitstoot te kunnen verlagen zijn maatregelen geïnventariseerd die door de gemeente Amersfoort kunnen worden toegepast. Deze maatregelen zijn gebaseerd op een verlaging van de uitstoot van ongeveer 20% in de komende jaren en zijn verzameld in de lijst met CO₂-reductiemaatregelen die jaarlijks wordt geupdate.

Subdoelstelling zakelijk verkeer

Om het aantal afgelegde kilometers met privéauto's terug te dringen is bekeken welke mogelijkheden er zijn om dit te realiseren. Dit heeft tot de doelstelling geleid om de komende jaren de CO₂-uitstoot met 5% te reduceren.

4 Participatie

Onder participatie zijn een viertal initiatieven beschreven waarvan de voortgang jaarlijks wordt geüpdate in het CO2-managementplan. We sommen deze initiatieven hier op. In het CO2-managementplan updaten we jaarlijks de informatie op de werkelijke stand van zaken.

- Regionale Energie Strategie

In 2021 is de RES 1.0 vastgesteld waarin we als regio ons RES-bod hebben uitgebracht van 0,5 TWh aan duurzame elektriciteit in 2030. In Amersfoort zijn naast verdere realisatie van zon op dak, 2 zonnenvelden geplaatst.

Zonnepark De Maatweg is in 2021 opgeleverd en in productie genomen, Zonnepark De Hoevelaakse Beek is grotendeels in 2021 gebouwd waarbij de daadwerkelijk productie vanaf begin 2022 plaats vindt. Voor wat betreft het initiatief van 2 windmolens op bedrijventerrein Isselt

is 28 mei 2024 het uitwerkingsvoorstel door de raad vastgesteld. Momenteel zit dat project in de fase voorbereiding vergunningsaanvraag. Daarnaast werken we als gemeente mee aan de OER A28 en OER A1 projecten, waarin de mogelijkheden voor zonne- en windenergie langs de A28 en zonne-energie langs de A1 onderzocht worden. Deze projecten bevinden zich in 2023 beiden in de verkenningsfase.

Op regioniveau is de RES 2.0 in 2023 opgeleverd. Dit is een eerste voortgangsrapportage over de voortgang op het bod van 0,5 TWh. Daarnaast heeft de provincie Utrecht in 2023 een onderzoek gedaan naar kansrijke windlocaties in de provincie. Als reactie op de uitkomst van dat onderzoek heeft de RES-regio Amersfoort in juni 2024 aangegeven welke van die kansrijke locaties meegenomen zullen worden in het streven om het bod van 0,5 TWh in 2030 te halen.

- Green Deal Duurzaam GWW 2.0

In januari 2017 ondertekenden 86 partijen Green Deal Duurzaam GWW 2.0 (DGWW 2.0). Een ambitieuze Green Deal die tot doel heeft de infrastructuur te verduurzamen. Deze Green Deal liep in 2020 af, het opvolgend manifest is niet door de gemeente ondertekend. Wel zet de gemeente structureel in op de verdere verduurzaming van de haar projecten in de openbare ruimte (GWW). Onder meer door:

- Het toepassen en doorontwikkelen van een projectmanagementplan gebaseerd op de stappen van Duurzaam GWW, met de bedoeling deze standaard toe te passen bij projecten in de openbare ruimte.
- Het inrichten van een expertteam dat iedere 3 weken bij elkaar komt om relevante ontwikkelingen te bespreken.
- Ook wordt door dit expertteam ieder jaar een actieplan opgesteld voor verduurzamen van de openbare ruimte, waarvan de voortgang wordt gemonitord in het expertteam.
- Een keer per jaar wordt door het expertteam verantwoording afgelegd aan het ketenoverleg (overleg waarin alle afdelingsmanagers openbare ruimte zijn vertegenwoordigd).

- Betonakkoord

Op 10 juli 2018 heeft de gemeente Amersfoort het Betonakkoord medeondertekend. Hiermee verbindt de gemeente zich aan de eis om bij het gebruik van beton minimaal 5% gerecyclede grondstof voor te schrijven. Deze minimumeis zal de komende jaren stapsgewijs verder worden verhoogd. De afspraak is, dat voor 2030 al het beton dat

vrijkomt bij renovatie en sloop opnieuw hoogwaardig in nieuw beton wordt toegepast. Verder is ook in het kader van het Klimaatakkoord een CO₂-reductie met de betonsector afgesproken van minimaal 30% in 2030 ten opzichte van 1990.

Het betonakkoord is ondertekend door met name grote partijen, waaronder de ministeries van Infrastructuur en Waterstaat, Economische Zaken en Klimaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Gemeente Den Haag & Amersfoort, ProRail, en grote landelijke bouw, sloop en betonpartijen.

Amersfoort heeft een grote rol als opdrachtgever en launching customer. Naast het aanpassen van de inkoopvoorwaarden, wil Amersfoort de markt voorbereiden op de nieuwe manier van beton uitvragen. Om de markt te stimuleren om duurzamer beton te produceren is ketensamenwerking noodzakelijk en is Amersfoort aangesloten bij de Betonketen Utrecht van BouwCirculair. Zij neemt regelmatig deel aan bijeenkomsten en draagt projecten aan.

In 2022 is een raamovereenkomst tot stand gekomen met StruYk-Verwo infra over de toepassing van circulair beton in straatelamenten zoals toepetegels en stoepranden. Deze raamovereenkomst wordt geëvalueerd en een nieuwe raamovereenkomst wordt voorbereid (planning 1e helft 2025). Daarbij wordt de samenwerking gezocht met betonakkoord, andere gemeentes en de markt.

CO₂-neutraal bedrijventerrein De Wieken Vinkenhoeft

Na een evaluatie van de proeftuinaanpak naar een CO₂-neutrale bedrijvenpark op de Wieken-Vinkenhoeft is gekozen voor een vervolgaanpak:

a een evaluatie van de proeftuinaanpak naar een CO₂-neutrale bedrijvenpark op de Wieken-Vinkenhoeft is gekozen voor een vervolgaanpak:

- Minimaal 15 gevestigde bedrijven op de Wieken bezoeken om draagvlak te onderzoeken
- Plan van aanpak maken SDD De Wieken 2.0 met als doel in 2024 te starten.

Omdat in november 2022 ook de netcongestie was aangekondigd door Stedin (nadat er al in oktober 2021 sprake was van netcongestie voor teruglevering) bleek er begin 2023 geen draagvlak onder de stakeholders en de bedrijven meer te zijn voor een voortzetting van een aanpak voor SDD De Wieken. Eind 2023 is definitie gekozen voor een andere aanpak die niet gericht is op verminderen Co₂. Derhalve is deze aanpak niet meer relevant voor de CO₂PL.

In 2024 is gestart met een innovatief project smart energiehuis De Wieken. Onder opdracht en betaling van de Provincie Utrecht en procesbegeleiding van de gemeente en parkmanagement de Wieken is een initiatieffase doorlopen om te komen tot een energiehuis. Een energiehuis is bedoeld om via een collectief meer gebruik te maken van het netwerk van Stedin ondanks netcongestie. Door individuele energieprofielen van bedrijven te analyseren kan gekeken worden of een groepscontract meer ruimte biedt voor gebruik van elektriciteit op het net, wat voor uitbreidingsplannen en verduurzaming van bedrijven weer mogelijkheden biedt. De analysefase is geheel 2024 doorlopen en in 2025 worden de resultaten gedeeld met de bedrijven.

'In een energiehuis wordt door slim te sturen een lokaal energiesysteem gecreëerd, waarin de vraag naar energie en het aanbod van energie in balans zijn. De benodigde

energie wordt lokaal opgewekt. Een teveel aan energie kan eventueel worden opgeslagen om later te gebruiken of om te zetten in bijvoorbeeld warmte of waterstof (conversie).'

In de loop van 2023 is vanuit de Provincie Utrecht het project energiehubs voor bedrijventerreinen opgestart. Provincie Utrecht, Gemeente Amersfoort en Parkmanagement de Wieken-Vinkenhoef hebben gezamenlijk eind 2023 opdracht gegeven de mogelijkheden te verkennen voor het (deels te ontwikkelen) bedrijventerrein de Wieken-Vinkenhoef om als eerste innovatieve energiehubs van Amersfoort te opereren. Daarom is eind 2023 een uitvraag in de markt gedaan om een interactieve digital twin (virtuele kopie) te ontwikkelen die de kwantificering van verschillende energie-oplossingen op een accurate en begrijpelijke manier aan het bedrijventerrein biedt.

Naast de ontwikkelingen op het gebied van energiehubs was er ook een informeel netwerk ontstaan, mede uit de in 2022 uitgevoerde proeftuinaanpak CO₂-neutraal bedrijventerrein De Wieken Vinkenhoef. Dit informele netwerk DNA (Duurzaam Netwerk Amersfoort) is een samenwerking tussen alle vertegenwoordigers van de bedrijventerreinen, de grote netwerken en Gemeente Amersfoort.

Omdat dit informele netwerk behoefte bood aan meer verbinding op het onderwerp verduurzaming bedrijventerreinen van de stakeholders op alle bedrijventerreinen in Amersfoort bood, werden in 2023 twee activiteiten ontplooid:

- Organiseren van een Netwerk Themadag Energietransitie voor alle bedrijventerreinen (dus ook De Wieken-Vinkenhoef)
- Plan van aanpak maken vervolg DNA 2024

5 Disclaimer & Colofon

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij De Duurzame Adviseurs of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan de gemeente Amersfoort. Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door De Duurzame Adviseurs.

Ondertekening

Auteur(s):	Wim Balvers
Kenmerk:	CO ₂ -beleid gemeente Amersfoort
Datum:	Mei 2025
Versie:	5.0
Verantwoordelijke manager:	Yordi Grutters

Handtekening autoriserende manager: Y.H.G. Grutters, d.d. dd 13 Mei 2025

